

DZIAŁ I STAN I OCHRONA ŚRODOWISKA

Uwagi ogólne

1. Informacje o poborze wody dotyczą:

- 1) w pozycji „na cele produkcyjne (poza rolnictwem, łowiectwem, leśnictwem i rybactwem)” – jednostek organizacyjnych (włączając fermy przemysłowego chowu zwierząt oraz zakłady zajmujące się produkcją roślinną) wnoszących opłaty za pobór z ujęć własnych rocznie 5 dam³ i więcej wody podziemnej albo 20 dam³ i więcej wody powierzchniowej lub odprowadzających rocznie 20 dam³ i więcej ścieków;
- 2) w pozycji „nawodnienia w rolnictwie i leśnictwie oraz napełnianie i uzupełnianie stawów rybnych” – jednostek organizacyjnych rolnictwa, leśnictwa i rybactwa zużywających wodę na potrzeby nawadniania gruntów rolnych i leśnych o powierzchni od 20 ha oraz na potrzeby eksploatacji stawów rybnych o powierzchni od 10 ha;
- 3) w pozycji „eksploatacja sieci wodociągowej” – wszystkich jednostek nadzorujących pracę sieci wodociągowej (w tym również spółdzielni mieszkaniowych, spółek wodnych, zakładów usług wodnych, zakładów pracy itd.).

2. Dane o **ściekach** dotyczą ścieków odprowadzonych do wód lub do ziemi przez jednostki określone w ust. 1, pkt. 1) i 3). Do tych samych jednostek odnoszą się dane o **wyposażeniu w oczyszczalnię ścieków**.

Jako **ścieki wymagające oczyszczania** przyjęto wody odprowadzane siecią kanałów lub rowów otwartych bezpośrednio do wód lub do ziemi albo do sieci kanalizacyjnej z jednostek produkcyjnych (łącznie z zanieczyszczonymi wodami z odwadniania zakładów górniczych), z innych jednostek oraz z gospodarstw domowych.

Dane o **ściekach oczyszczanych** dotyczą ścieków oczyszczanych mechanicznie, chemicznie, biologicznie oraz z podwyższonym usuwaniem biogenów i odprowadzonych do wód lub do ziemi.

Przez **ścieki oczyszczane mechanicznie** rozumie się ścieki poddane procesowi usuwania jedynie zanieczyszczeń nierozpuszczalnych, tj. ciał stałych i tłuszczów ulegających osadzeniu lub flotacji, przy użyciu krat, sit, piaskowników, odtłuszczaczy współpracujących z osadnikami Imhoffa.

Chemiczne oczyszczanie ścieków polega na wytrącaniu niektórych związków rozpuszczalnych względnie ich neutralizacji metodami chemicznymi, takimi jak koagulacja, sorpcja na węglu aktywnym itp.

Biologiczne oczyszczanie ścieków następuje w procesie mineralizacji przez drobnoustroje w środowisku wodnym w sposób naturalny (np.

CHAPTER I ENVIRONMENTAL PROTECTION

General notes

1. Information regarding **water withdrawal** concerns:

- 1) in the item “for production purposes (excluding agriculture, hunting, forestry and fishing)” – organizational entities (including industrial livestock farming and crop production plants) making payments for the annual withdrawal of 5 dam³ or more of underground water, or 20 dam³ or more of surface water from their own sources, or discharging 20 dam³ or more of wastewater annually;
- 2) in the item “irrigation in agriculture, forestry and fishing as well as filling and completing fishponds” – agricultural, forest and fishing organizational entities, consuming water for irrigating agricultural or forest land of 20 ha or more in area, and for the purpose of exploiting fishponds of 10 ha or more in area;
- 3) in the item “exploitation of water supply network” – all entities supervising the work of the water supply network (including housing cooperatives, water companies, water service plants, workplaces, etc.).

2. Data regarding **wastewater** concern wastewater discharged into waters or into the ground by entities described in item 1, points 1) and 3). Data regarding **equipment of wastewater treatment plants** concern the same entities.

Wastewater requiring treatment is understood as water discharged by means of channel or open ditch systems directly into waters or into the ground or to sewage network from production entities (including contaminated drainage water from mines and cooling water), other entities as well as households.

Data regarding **treated wastewater** concern wastewater treated mechanically, chemically, biologically and with increased biogen removal, discharged into waters and into the ground.

Mechanical treatment of wastewater is understood as the process of removing only non-soluble pollutants, i.e., solid bodies and fats subject to settlement or floatation, through the use of grates, filters, grit chambers, grease traps in conjunction with Imhoff tanks.

Chemical treatment of wastewater consists in precipitating certain soluble compounds, or their neutralization through chemical methods, such as coagulation, sorption on active carbon, etc.

Biological treatment of wastewater occurs through mineralisation processes caused by microorganisms in the natural water environment (e.g. through

poprzez rolnicze wykorzystanie ścieków, zraszanie pól, stawy rybne) lub w urządzeniach sztucznych (złoża biologiczne, osad czynny) i polega na usuwaniu ze ścieków zanieczyszczeń organicznych oraz związków biogenych i refrakcyjnych.

Podwyższone usuwanie biogenów w ściekach następuje w oczyszczalniach ścieków o wysokoefektywnych technologiach oczyszczania (głównie biologicznych, a także chemicznych) umożliwiającą zwiększoną redukcję azotu i fosforu.

Kilkustopniowe oczyszczanie mechaniczne i biologiczne lub mechaniczno-chemiczno-biologiczne odprowadzanych ścieków zakwalifikowano do wyższego stopnia oczyszczania (biologicznego lub chemicznego).

Dane o **ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków** podano w oparciu o szacunek liczby ludności obsługiwanej przez oczyszczalnię pracującą na sieci kanalizacyjnej.

3. Informacje o emisji i redukcji zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza dotyczą jednostek organizacyjnych ustalonych przez Ministra Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych na podstawie określonej wysokości opłat wniesionych w 1986 r. za roczną emisję substancji zanieczyszczających powietrze według stawek określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 12 X 2015 r. w sprawie opłat za gospodarcze korzystanie ze środowiska i wprowadzanie w nim zmian (Dz. U. poz. 1875).

Ustalona zbiorowość badanych jednostek utrzymywana corocznie, co zapewnia m.in. porównywalność wyników badań, może być powiększana jedynie w szczególnych przypadkach, np. o jednostki nowo uruchomione lub rozbudowane o wysokiej skali progowej emisji zanieczyszczeń.

Dane o **emisji pyłów** dotyczą: pyłów ze spalania paliw, cementowo-wapienniczych i materiałów ogniotrwałych, krzemowych, nawozów sztucznych, węglowo-grafitowych, sadzy oraz innych rodzajów zanieczyszczeń pyłowych.

Dane o **emisji gazów** dotyczą: dwutlenku siarki, tlenku węgla, tlenków azotu, węglowodorów oraz innych rodzajów zanieczyszczeń gazowych (bez dwutlenku węgla).

Dane o emisji pyłów i gazów obejmują emisję zorganizowaną (z urządzeń technologicznych i ogrzewczych) oraz niezorganizowaną (z hałd, składowisk, w toku przeładunku substancji sypkich lub lotnych, z hałd produkcyjnych itp.).

4. Ochrona przyrody polega na zachowaniu, zrównoważonym użytkowaniu oraz odnawianiu zasobów, tworów i składników przyrody (m.in. dziko występujących oraz objętych ochroną gatunkową roślin, zwierząt i grzybów, zwierząt prowadzących wędrowny tryb życia, siedlisk przyrodniczych); formami ochrony przyrody są: parki narodowe, rezerwy przyrody, parki krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu, obszary Natura 2000, stanowiska dokumentacyjne, użytki ekologiczne, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe, pomniki przyrody.

agricultural use of waste water, field irrigation, fish ponds) or in artificial facilities (biofilters, activated sludge) and consists in the removal of organic pollutants or biogenous and refractive compounds from wastewater.

Increased biogen removal from sewage occurs in treatment plants with highly efficient treatment technologies (mostly biological, and also chemical) allowing for an increased reduction in nitrogen and phosphorus content.

A few steps treatment, mechanical and biological or mechanical, chemical and biological of discharging wastewater was classified as a higher degree of the treatment process (biological or chemical).

Data on **population connected to wastewater treatment plants** are presented on the basis of a number of people served by wastewater treatment plants working on sewage network.

3. Information regarding emission and reduction of air pollutants from plants of significant nuisance to air quality concerns organisational entities established by the Minister of Environmental Protection and Natural Resources on the basis of the defined amount of fees borne in 1986 for the annual emission of substances polluting the air, according to rates defined in the decree of the Council of Ministers, dated 12 X 2015, regarding payments for economic use of the environment and modifications to it (Journal of Laws, item 1875).

The established group of surveyed entities maintained annually which, i.a. assures comparability of data may only be increased in specific cases, e.g. by newly established or expanded entities with a high threshold of pollutant emission.

Data regarding **particulate emission** concern: particulates from the combustion of fuels, particulates from cement and lime, fire-resistant materials, silicates, artificial fertilisers, carbon and graphite, soot, as well as other types of particulates.

Data regarding **gas emission** concern: sulphur dioxide, carbon oxide, nitrogen oxides, hydrocarbons, as well as other types of gaseous pollutants (excluding carbon dioxide).

Data regarding particulate and gas emission include organised emission (from technological and heating facilities) and disorganised emission (from waste dumps and landfills, in the course of reloading of volatile or loose substances, from production halls etc.).

4. Nature protection consists in maintaining, sustainable use and renovation of nature resources, objects and elements (among others, plants, animals and fungi originally existing in environment as well as subjected to species protection, wandering and migratory animals, habitats); forms of nature protection are: national parks, nature reserves, landscape parks, protected landscape areas, Natura 2000 areas, documentation sites, ecological arable lands, landscape-nature complexes, monuments of nature.

Podstawą prawną regulującą ustanowienie form ochrony przyrody jest ustawa o ochronie przyrody z dnia 16 IV 2004 r. (tekst jednolity, Dz. U. 2016 poz. 2134, z późniejszymi zmianami); formy te tworzone są w drodze rozporządzenia Rady Ministrów lub Ministra Środowiska, zarządzenia regionalnego dyrektora ochrony środowiska, uchwały sejmiku województwa lub rady gminy.

Parki narodowe obejmują obszary wyróżniające się szczególnymi wartościami przyrodniczymi, naukowymi, społecznymi, kulturowymi i edukacyjnymi, o powierzchni nie mniejszej niż 1000 ha, na których ochronie podlega cała przyroda oraz walory krajobrazowe.

Parki narodowe tworzy się w celu: zachowania różnorodności biologicznej, zasobów, tworów i składników przyrody nieożywionej i walorów krajobrazowych, przywrócenia właściwego stanu zasobów i składników przyrody oraz odtworzenia zniekształconych siedlisk przyrodniczych, siedlisk roślin, siedlisk zwierząt lub siedlisk grzybów.

Parki krajobrazowe obejmują obszary chronione ze względu na wartości przyrodnicze, historyczne i kulturowe oraz walory krajobrazowe w celu zachowania oraz popularyzacji tych wartości w warunkach zrównoważonego rozwoju.

Rezerваты przyrody obejmują wyróżniające się szczególnymi wartościami przyrodniczymi, naukowymi, kulturowymi lub walorami krajobrazowymi obszary zachowane w stanie naturalnym lub mało zmienionym, ekosystemy, ostoje i siedliska przyrodnicze, a także siedliska: roślin, zwierząt i grzybów oraz twory i składniki przyrody nieożywionej.

Obszary chronionego krajobrazu obejmują tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełnioną funkcją korytarzy ekologicznych.

Sieć Natura 2000 obejmuje obszary specjalnej ochrony ptaków (OSO) oraz specjalne obszary ochrony siedlisk (SOO), które do czasu utworzenia w drodze aktu prawnego są obszarami mającymi znaczenie dla Wspólnoty (OZW). Podstawą prawną jej funkcjonowania są: dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE w sprawie ochrony dzikiego ptactwa (zwana Dyrektywą Ptasia), określająca kryteria do wyznaczenia ostoi dla gatunków ptaków zagrożonych wyginięciem oraz dyrektywa Rady 92/43/EEG w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (zwana Dyrektywą Siedliskową), określająca zasady ochrony pozostałych gatunków zwierząt, a także roślin i siedlisk przyrodniczych oraz procedury ochrony obszarów szczególnie ważnych przyrodniczo.

Stanowiska dokumentacyjne są to niewyodrębniające się na powierzchni lub możliwe do wyodrębnienia, ważne pod względem naukowym i dydaktycznym, miejsca występowania formacji geologicznych, nagromadzeń skamieniałości lub tworów mineralnych, jaskinie lub schroniska podskalne wraz z namuliskami oraz fragmenty eksploatowanych lub nieczynnych wyrobisk powierzchniowych i podziemnych.

The legal basis regulating establishing forms of nature protection is the Law on Nature Protection, dated 16 IV 2004 (uniform text, Journal of Laws 2016 item 2134, with later amendments); the forms are created by way of the decree of the Council of Ministers or the Minister of Environment, the regulation of regional director for environmental protection, the resolution of voivodship regional council or gmina council.

National parks include protected areas distinguishing by particular natural, scientific, social, cultural and educational values, of the area of at least 1000 ha, where all nature elements and specific landscape features are protected.

National parks are created to: preserve biodiversity, resources, formations and elements of inanimate nature and landscape features, restore a proper state of resources and elements of nature, reconstruct distorted natural habitats of plants, animals or fungi.

Landscape parks are areas protected because of their natural, historical and cultural values, as well as for landscape features. The aim of landscape park's creation is preservation, popularisation and dissemination of these values in conditions of sustainable development.

Nature reserves include areas having essential value for the environmental, scientific, cultural and landscape reasons in natural or slightly changed state — ecosystems, refuges and natural sites. They also protect habitats of plants, animals, fungi and formations and elements of inanimate nature.

Protected landscape areas include areas protected because of distinguishing landscape characterised by various ecosystem types. These areas are to be valuable because of their functions satisfying the needs of tourism and recreation and functions of ecological corridors.

Natura 2000 network includes Special Protection Areas (SPAs) and Special Areas of Conservation (SACs) that until the creation by way of legal act are Sites of Community Importance (SCIs). The legal basis for its functioning are: Directive 2009/147/EC of the European Parliament and of the Council on the conservation of wild birds (Birds Directive), that specifies the criteria to designate and manage special protection areas for endangered bird species as well as Council Directive 92/43/EEC on the conservation of natural habitats and of wild fauna and flora (Habitats Directive), that specifies the rules of protection of the rest of the animal and plant species as well as natural habitats and the procedures of protection of especially important natural areas.

Documentation sites are scientific and educationally important, not emerging on the earth surface or visible on the surface, places of occurrence of various geological formations, fossils accumulations, mineral objects, caverns, rock caves, exploited and discarded opencast and underground workings.

Użytki ekologiczne są to zasługujące na ochronę pozostałości ekosystemów mających znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej, jak: naturalne zbiorniki wodne, śródpolne i śródleśne oczka wodne, kępy drzew i krzewów, bagna, torfowiska, wydmy, starorzecza, wychodnie skalne, skarpy, kamieńce, stanowiska rzadkich lub chronionych gatunków itp.

Zespołami przyrodniczo-krajobrazowymi są fragmenty krajobrazu naturalnego i kulturowego zasługujące na ochronę ze względu na ich walory widokowe lub estetyczne.

Pomniki przyrody są to pojedyncze twory przyrody żywej i nieożywionej lub ich skupiska o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami, wyróżniającymi je wśród innych tworów, okazałych rozmiarów drzewa, krzewy gatunków rodzimych lub obcych, źródła, wodospady, wywierzyska, skałki, jary, głązy narzutowe oraz jaskinie.

5. Odpady oznaczają każdą substancję lub przedmiot, których posiadacz pozbywa się, zamierza się pozbyć lub do których pozbycia się jest obowiązany. Dane o odpadach zostały opracowane w oparciu o ustawę z dnia 14 XII 2012 r. o odpadach (Dz. U. 2013 poz. 21 z późniejszymi zmianami).

Informacje o **odpadach** opracowane zostały zgodnie z katalogiem odpadów wprowadzonym rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 9 XII 2014 r. (Dz. U., poz. 1923).

Dane od 2014 roku dotyczące odpadów odzyskanych i unieszkodliwionych obejmują odpady zagospodarowane przez wytwórcę we własnym zakresie. Dane za lata poprzednie dotyczyły odpadów odzyskanych i unieszkodliwionych zarówno we własnym zakresie, jak i przekazanych innym odbiorcom w celu odzysku lub unieszkodliwienia.

Informacje o **ilości i rodzajach odpadów** dotyczą zakładów, które wytworzyły w ciągu roku powyżej 1 tys. t odpadów lub nagromadziły 1 mln t i więcej odpadów (z wyłączeniem odpadów komunalnych).

Odzysk odpadów polega w pierwszej kolejności na przygotowaniu odpadów przez ich posiadacza do ponownego użycia lub poddaniu recyklingowi, a jeżeli nie jest to możliwe z przyczyn technologicznych lub nie jest uzasadnione z przyczyn ekologicznych lub ekonomicznych – poddaniu innym procesom odzysku.

Przez **unieszkodliwianie odpadów** rozumie się proces niebędący odzyskiem, nawet jeżeli wtórnym skutkiem takiego procesu jest odzysk substancji lub energii.

Magazynowanie odpadów to czasowe przechowywanie odpadów, które obejmuje: wstępne magazynowanie odpadów przez ich wytwórcę, tymczasowe magazynowanie odpadów przez prowadzącego zbieranie odpadów, magazynowanie odpadów przez prowadzącego przetwarzanie odpadów.

Przez **odpady składowane** należy rozumieć odpady umieszczone na składowiskach i obiektach unieszkodliwiania odpadów (w tym hałdach, stawach osadowych).

Ecological areas are worth protecting fragments of ecosystems of significant importance for biodiversity, such as: natural water reservoirs, field and forest ponds, groups of trees and shrubs, swamps, peat bogs, dunes, old river beds, rock outcrops, scarps, gravel banks, habitats of rare or protected species etc.

Landscape-nature complexes are fragments of natural and cultural landscape that are worth protecting due to their scenic or aesthetic features.

Monuments of nature are single objects of animate and inanimate nature of special environmental, scientific, cultural, historical or landscape value and of distinctive individual features such as trees of impressive size, native and alien shrubs, springs, waterfalls, rocks, ravines, erratic blocks and caves.

5. Waste means any substance or object which the holder discards or intends or is required to discard. Data on waste have been compiled on the basis of the Law on Waste, dated 14 XII 2012 (Journal of Laws 2013 item 21 with later amendments).

Information regarding **waste** was compiled with the waste catalogue introduced by the decree of the Minister of the Environment dated 9 XII 2014 (Journal of Laws, item 1923).

From 2014 data on waste recovered and disposed included waste treated by waste producer on its own. Data on waste recovered and disposed for previous years included waste treated both by waste producer on its own and transferred to other recipient for recovery or disposal.

Information regarding **the quantity and types of waste** concerns plants which generated over 1 thous. t of waste in the course of the year or accumulated 1 mln t of waste and more (excluding municipal waste).

Recovery of waste in the first place is the preparation of the holder of waste for reuse or recycling submission, and if this is not possible due to technical reasons, or is not justified for reasons of environmental or economic – subjecting other recovery processes.

Disposal of waste shall mean any operation which is not recovery even when the operation has as a secondary consequence the reclamation of substances or energy.

Waste storage means a temporary waste, which includes: preliminary storage of waste by its producer, temporary storage of waste by the unit collecting waste, storage of waste by the unit processing waste.

Landfilled waste is understood as waste transferred to landfill areas and waste facility (including heaps, settling ponds).

Dane o **odpadach dotychczas składowanych (nagromadzonych)** dotyczą ilości odpadów zdeponowanych na terenach własnych zakładów w wyniku składowania w roku sprawozdawczym i w latach poprzednich.

6. Dane o nakładach na środki trwałe służących ochronie środowiska i gospodarce wodnej prezentuje się zgodnie z Polską Klasyfikacją Statystyczną dotyczącą Działalności i Urzędzeń Związanych z Ochroną Środowiska, wprowadzoną rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 2 III 1999 r. (Dz. U. Nr 25, poz. 218). Klasyfikacja ta opracowana została na podstawie Międzynarodowej Standardowej Statystycznej Klasyfikacji EKG/ONZ dotyczącej Działalności i Urzędzeń Związanych z Ochroną Środowiska i Europejskiego Systemu Zbierania Informacji Ekonomicznych dotyczących Ochrony Środowiska (SERIEE) wdrożonego przez Unię Europejską.

Prezentowane dane dotyczą: osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej oraz osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą, w których liczba pracujących przekracza 9 osób (z wyłączeniem indywidualnych gospodarstw rolnych oraz osób fizycznych i spółek cywilnych prowadzących działalność gospodarczą – prowadzących księgi przychodów i rozchodów) jednostek prowadzących działalność zaklasyfikowaną według PKD 2007 do sekcji „Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne” a także spółek wodno-ściekowych bez względu na liczbę pracujących.

7. Fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej są to fundusze tworzone m.in. z: opłat za korzystanie ze środowiska (tj. kwot pieniężnych pobieranych m.in. za: emisję zanieczyszczeń powietrza, umieszczanie odpadów na składowisku oraz pobór i korzystanie z wód i wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi), kar za naruszenie wymagań w zakresie ochrony środowiska, spłat pożyczek udzielonych inwestorom.

Dane dotyczące funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej (Narodowego i wojewódzkich) prezentuje się w układzie memorialowym (z wyjątkiem kar za naruszenia wymagań w zakresie ochrony środowiska – w ujęciu kasowym).

Od 2010 r. do zadań powiatów i gmin należy finansowanie ochrony środowiska i gospodarki wodnej w wysokości nie mniejszej niż kwota wpływów z tytułu opłat i kar środowiskowych, stanowiących dochody budżetów powiatów i gmin, pomniejszona o nadwyżkę z tytułu tych dochodów przekazaną do funduszy wojewódzkich.

8. Podziału nakładów na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej według podregionów i powiatów dokonano na podstawie faktycznej lokalizacji inwestycji.

Data regarding **landfilled up to now (accumulated) waste** concern the quantity of waste deposited on the grounds of the plants generating it as a result of depositing it during the reporting and previous years.

6. Data regarding outlays on fixed assets in environmental protection and water management are presented in accordance with the Polish Statistical Classification of Environmental Protection and Facilities, introduced on the basis of the decree of the Council of Ministers, dated 2 III 1999 (Journal of Laws No. 25, item 218). This classification was compiled on the basis of ECE/UN Single European Standard Statistical Classification of Environmental Protection Activities and Facilities as well as with European System for the collection of Economic Information on the Environment (SERIEE), implemented by the European Union.

The presented data refer to: legal persons and organizational entities without legal personality as well as natural persons conducting economic activity employing more than 9 persons (with the exception of individual farmsteads as well as natural persons and partnerships conducting economic activity – keeping the so-called revenues and expenses books), budgetary entities conducting economic activity classified according to NACE Rev. 2 to the section “Public administration and defence; compulsory social security” as well as water and sewage companies, regardless of the number of employees.

7. Environmental protection and water management funds are funds created from income originating i.a. from: the payments for use of natural environment (i.e.: payments collected i.a. for: emission of air pollutants, placement of waste in the landfill as well as withdrawal and use of water and releasing wastewater into water or the ground), the fines for violating environmental protection requirements, the repayments of loans granted for investors.

Data concerning environmental protection and water management funds (National and voivodship) are presented on accrual basis (excluding fines for violating environmental protection requirements – on cash basis).

Since 2010 the objective of powiat and gmina is to finance environmental protection and water management in the amount at least equal to the amount of income from environmental payments and fines, consisting powiat and gmina budgets incomes and reduced by surplus of these incomes that is transferred to voivodship funds.

8. The division of outlays on fixed assets in environmental protection and water management by subregions and powiats is made on the basis of the actual location of the investment.

TABL. 1. POBÓR WODY NA POTRZEBY GOSPODARKI NARODOWEJ I LUDNOŚCI W 2017 R.
WATER WITHDRAWAL FOR NEEDS OF THE NATIONAL ECONOMY AND POPULATION IN 2017

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	Na 1 km ² Per 1 km ²	Z ogółem na cele					Of grand total for purposes of		
			produkcyjne ^a production ^a		nawodnień w rolnictwie i leśnictwie oraz napeł- niania i uzu- pełniania stawów rybnych irrigation in agriculture and forestry as well as filling and completing fish ponds	eksploatacji sieci wodociągowej ^b exploitation of water supply network ^b				
			razem total	w tym wody of which waters		razem total	wody waters			
				powierz- chniowe surface			pod- ziemne under- ground	powierz- chniowe surface	pod- ziemne under- ground	
w dam ³ in dam ³										
WOJEWÓDZTWO VOIVODSHIP	417385	20,9	64877	54437	8556	180053	172455	50117	122338	
Podregion (Subregion)										
jeleniogórski	71567	12,8	18606	16251	960	14254	38707	11366	27341	
Powiaty: Powiats:										
bolesławiecki	6493	5,0	1261	-	180	864	4368	-	4368	
jaworski	2426	4,2	73	-	73	366	1987	51	1935	
jeleniogórski	13205	21,1	724	598	126	8352	4129	2011	2119	
kamiennogórski	11081	28,0	217	81	136	-	10864	3126	7738	
lubański	2674	6,2	77	67	10	-	2597	354	2244	
lwówecki	4579	6,4	360	-	46	2731	1488	67	1422	
zgorzelecki	22525	26,8	15495	15455	40	1758	5272	907	4365	
złotoryjski.....	2408	4,2	175	50	125	-	2233	241	1992	
Miasto na prawach powiatu City with powiat status										
Jelenia Góra	6175	56,7	224	-	224	183	5768	4610	1158	
Podregion (Subregion)										
legnicko-głogowski	60547	17,4	15132	10862	4218	20150	25265	6684	18581	
Powiaty: Powiats:										
głogowski	17123	38,7	12461	8756	3705	-	4662	-	4662	
górowski	1916	2,6	382	173	209	-	1534	-	1534	
legnicki	10573	14,2	129	-	77	8205	2239	-	2239	
lubiński	8810	12,4	153	-	153	3445	5212	-	5212	
polkowicki	13466	17,3	31	-	31	8500	4935	-	4935	
Miasto na prawach powiatu City with powiat status										
Legnica	8660	154,6	1976	1933	43	-	6684	6684	-	
Podregion (Subregion)										
wałbrzyski	30516	7,3	1695	276	982	956	27865	8839	19026	
Powiaty: Powiats:										
dzierzoniowski	3404	7,1	-	-	-	216	3188	1934	1255	
klodzki.....	8393	5,1	562	104	458	-	7831	2809	5023	
świdnicki	9698	13,1	311	-	310	-	9387	1564	7823	
wałbrzyski	5493	12,8	217	172	45	-	5276	2297	2979	
ząbkowicki	3090	3,9	169	-	169	740	2181	235	1946	
Miasto na prawach powiatu City with powiat status										
Wałbrzych	437	5,1	436	-	-	-	1	-	1	
Podregion (Subregion)										
wrocławski	186997	29,1	9706	7792	1914	144693	32598	-	32598	
Powiaty: Powiats:										
milicki	76946	107,6	151	-	151	74825	1970	-	1970	
oleśnicki	21199	20,2	180	-	180	15801	5218	-	5218	
olawski	4780	9,1	47	-	47	318	4415	-	4415	
strzeliński	3433	5,5	316	310	6	27	3090	-	3090	
średzki	3365	4,8	217	-	217	-	3148	-	3148	
trzebnicki	51137	49,9	126	-	126	46843	4168	-	4168	
wołowski	12132	18,0	7660	6672	988	3004	1468	-	1468	
wrocławski	14004	12,5	1009	810	199	3875	9120	-	9120	
Podregion (Subregion)										
m. Wrocław	67759	231,3	19738	19256	482	-	48021	23228	24792	
(miasto na prawach powiatu) (city with powiat status)										

a Poza rolnictwem, leśnictwem, łowiectwem i rybactwem - z ujęć własnych. b Pobór wody na ujęciach, przed wtłoczeniem do sieci.

a Excluding agriculture, forestry, hunting and fishing - from own intakes. b Water withdrawal by intakes, before entering the water supply network.

TABL. 2. **POWIERZCHNIA I POBÓR WODY DO NAWODNIEN W ROLNICTWIE I LEŚNICTWIE ORAZ NAPEŁNIANIA STAWÓW RYBNYCH W 2017 R.**

AREA AND WATER WITHDRAWAL FOR IRRIGATION IN AGRICULTURE AND FORESTRY AS WELL AS WATER FOR FILLING FISH PONDS IN 2017

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Powierzchnia w ha Total area in ha		Pobór wody w dam ³ Water withdrawal in dam ³			
	nawadnia- nych użyt- ków rolnych i gruntów leśnych ^a irrigated agricultural and forest lands ^a	napełnia- nych sta- wów ryb- nych ^b filled fish ponds ^b	do nawadniania użytków rolnych i gruntów leśnych ^c for irrigation of agricultural and forest lands ^c		do napełniania i uzupeł- niania stawów rybnych for filling and completing fish ponds	
			ogółem total	na 1 ha per 1 ha	ogółem total	na 1 ha per 1 ha
WOJEWÓDZTWO..... VOIVODSHIP	308	8740	348	1,1	179705	20,6
Podregion (Subregion)						
jeleniogórski.....	44	1077	115	2,6	14139	13,1
Powiaty: Powiats:						
bolesławiecki.....	-	67	-	-	864	12,9
jaworski.....	-	19	-	-	366	19,3
jeleniogórski.....	-	338	-	-	8352	24,7
lwówecki.....	-	106	-	-	2731	25,8
zgorzelecki.....	44	530	115	2,6	1643	3,1
Miasto na prawach powiatu City with powiat status						
Jelenia Góra.....	-	17	-	-	183	10,8
Podregion (Subregion)						
legnicko-głogowski.....	-	1513	-	-	20150	13,3
Powiaty: Powiats:						
legnicki.....	-	516	-	-	8205	15,9
lubiński.....	-	157	-	-	3445	21,9
polkowicki.....	-	840	-	-	8500	10,1
Podregion (Subregion)						
wałbrzyski.....	-	43	-	-	956	22,2
Powiaty: Powiats:						
dzierżoniowski.....	-	10	-	-	216	21,6
ząbkowicki.....	-	33	-	-	740	22,4
Podregion (Subregion)						
wrocławski.....	264	6107	233	0,9	144460	23,7
Powiaty: Powiats:						
milicki.....	-	3651	-	-	74825	20,5
oleśnicki.....	47	363	2	0,0	15799	43,5
oławski.....	-	106	-	-	318	3,0
strzeliński.....	76	-	27	0,4	-	-
trzebnicki.....	-	1724	-	-	46843	27,2
wołowski.....	141	102	204	1,4	2800	27,5
wrocławski.....	-	161	-	-	3875	24,1

a, b Obiekty o powierzchni co najmniej: a - 20 ha, b - 10 ha. c Łącznie z poborem ścieków do nawodnień.

a, b Facilities with an area of at least: a - 20 ha, b - 10 ha. c Including wastewater withdrawal for irrigation.

TABL. 3. ZUŻYCIE WODY NA POTRZEBY GOSPODARKI NARODOWEJ I LUDNOŚCI W 2017 R.
WATER CONSUMPTION FOR NEEDS OF THE NATIONAL ECONOMY AND POPULATION IN 2017

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Przemysł Industry	Rolnictwo i leśnictwo ^a Agriculture and forestry ^a	Eksplotacja sieci wodociągowej ^b Exploitation of water supply network ^b	Prze- mysł Industry	Rolnictwo i leśnictwo ^a Agriculture and forestry ^a	Eksplotacja sieci wodociągowej ^b Exploitation of water supply network ^b
	w dam ³		in dam ³	w % ogółem in % of total			
WOJEWÓDZTWO VOIVODSHIP	380996	75961	180053	124982	19,9	47,3	32,8
Podregion (Subregion)							
jeleniogórski	51146	17808	14254	19084	34,8	27,9	37,3
Powiaty: Powiats:							
bolesławiecki	5550	1272	864	3414	22,9	15,6	61,5
jaworski	2010	79	366	1565	3,9	18,2	77,9
jeleniogórski	11179	769	8352	2058	6,9	74,7	18,4
kamienogórski	1331	139	-	1192	10,4	-	89,6
lubański	1980	122	-	1858	6,2	-	93,8
lwówecki	4160	366	2731	1063	8,8	65,7	25,6
zgorzelecki	20103	14798	1758	3547	73,6	8,7	17,6
złotoryjski	1368	172	-	1196	12,6	-	87,4
Miasto na prawach powiatu City with powiat status							
Jelenia Góra	3466	91	183	3192	2,6	5,3	92,1
Podregion (Subregion)							
legnicko-głogowski	65045	25626	20150	19269	39,4	31,0	29,6
Powiaty: Powiats:							
głogowski	4242	519	-	3723	12,2	-	87,8
górowski	1712	382	-	1330	22,3	-	77,7
legnicki	10303	175	8205	1923	1,7	79,6	18,7
lubiński	32109	24441	3445	4223	76,1	10,7	13,2
polkowicki	12166	31	8500	3635	0,3	69,9	29,9
Miasto na prawach powiatu City with powiat status							
Legnica	4512	78	-	4434	1,7	-	98,3
Podregion (Subregion)							
wałbrzyski	25621	1720	956	22945	6,7	3,7	89,6
Powiaty: Powiats:							
dzierżoniowski	3560	-	216	3344	-	6,1	93,9
kłodzki	6090	673	-	5417	11,1	-	88,9
świdnicki	6700	318	-	6382	4,7	-	95,3
wałbrzyski	1663	54	-	1609	3,2	-	96,8
ząbkowicki	2855	216	740	1899	7,6	25,9	66,5
Miasto na prawach powiatu City with powiat status							
Wałbrzych	4754	459	-	4295	9,7	-	90,3
Podregion (Subregion)							
wrocławski	182528	10831	144693	27004	5,9	79,3	14,8
Powiaty: Powiats:							
milicki	76292	150	74825	1317	0,2	98,1	1,7
oleśnicki	20061	166	15801	4094	0,8	78,8	20,4
oławski	4252	341	318	3593	8,0	7,5	84,5
strzeliński	2843	833	27	1983	29,3	0,9	69,8
średzki	2435	256	-	2179	10,5	-	89,5
trzebnicki	50103	186	46843	3074	0,4	93,5	6,1
wołowski	10685	6157	3004	1524	57,6	28,1	14,3
wrocławski	15858	2742	3875	9241	17,3	24,4	58,3
Podregion (Subregion)							
m. Wrocław	56656	19976	-	36680	35,3	-	64,7
(miasto na prawach powiatu) (city with powiat status)							

a Woda zużyta do nawadniania w rolnictwie i leśnictwie oraz napełniania i uzupełniania stawów rybnych. b Bez zużycia wody na cele przemysłowe z wodociągów stanowiących własność gmin, wojewódzkich zakładów usług wodnych i spółek wodnych.

a Water consumption for irrigation in agriculture and forestry as well as for filling and completing fish ponds. b Excluding consumption of water for industrial purposes by water supply networks owned by gminas, voivodship water-works and water companies.

TABL. 4. ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE I KOMUNALNE^a ORAZ LUDNOŚĆ KORZYSTAJĄCA Z OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW W 2017 R.INDUSTRIAL AND MUNICIPAL WASTEWATER^a AND POPULATION CONNECTED TO WASTEWATER TREATMENT PLANTS IN 2017

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	Oczyszczane Treated				Nieoczyszczane Untreated		Ludność korzystają- ca z oczysz- czalni ście- ków w % ludności ogółem ^b Population connected to waste- water trea- tment plants in % of total po- pulation ^b
		razem total	mecha- nicznie mecha- nically	chemicz- nie ^c i bio- logicznie chemi- cally ^c and bio- logically	z podwyż- szonym usuwa- niem bio- genów with in- creased biogene removal	razem total	w tym od- prowadzo- ne siecią kanali- zacyjną of which discharged by sewage network	
	w dam ³ in dam ³	w % ścieków oczyszczanych in % of wastewater treated				w dam ³ in dam ³		
WOJEWÓDZTWO..... VOIVODSHIP	170665	166364	17,3	28,3	54,3	4301	78	80,9
Podregion (Subregion) jeleniogórski	44141	40272	12,1	51,8	36,1	3869	30	78,2
Powiaty: Powiats:								
bolesławiecki	6727	3212	-	23,5	76,5	3515	-	85,8
jaworski	1388	1388	2,7	23,2	74,1	-	-	82,8
jeleniogórski	2514	2509	-	72,4	27,6	5	-	77,2
kamiennogórski	1202	1202	-	96,8	3,2	-	-	76,5
lubański	1586	1557	-	41,2	58,8	29	29	67,9
lwówecki	1183	863	-	100,0	-	320	1	59,6
zgorzelecki	21924	21924	22,1	68,2	9,8	-	-	76,6
złotoryjski	1016	1016	0,5	33,5	66,0	-	-	68,6
Miasto na prawach powiatu City with powiat status								
Jelenia Góra	6601	6601	-	-	100,0	-	-	93,8
Podregion (Subregion) legnicko-głogowski	43790	43569	48,1	24,1	27,8	221	-	86,0
Powiaty: Powiats:								
głogowski	8356	8356	0,1	66,8	33,2	-	-	88,6
górowski	856	767	-	100,0	-	89	-	45,7
legnicki	1665	1578	-	39,5	60,5	87	-	78,9
lubiński	24730	24730	84,6	3,9	11,4	-	-	92,6
połkowicki	2134	2134	-	34,4	65,6	-	-	82,6
Miasto na prawach powiatu City with powiat status								
Legnica	6049	6004	-	30,5	69,5	45	-	97,1
Podregion (Subregion) wałbrzyski .	20480	20331	5,6	23,6	70,8	149	-	77,5
Powiaty: Powiats:								
dzierzoniowski	2901	2901	-	15,0	85,0	-	-	83,7
klodzki	4624	4594	-	62,3	37,7	30	-	69,7
świdnicki	6437	6437	17,5	8,9	73,6	-	-	78,1
wałbrzyski	1176	1176	-	12,5	87,5	-	-	68,6
ząbkowicki	1335	1335	-	59,4	40,6	-	-	57,1
Miasto na prawach powiatu City with powiat status								
Wałbrzych	4007	3888	-	-	100,0	119	-	98,4
Podregion (Subregion) wrocławski	24438	24376	1,2	42,8	56,1	62	48	65,0
Powiaty: Powiats:								
milicki	853	853	1,2	36,3	62,5	-	-	67,1
oleśnicki	2875	2857	-	16,1	83,9	18	18	66,8
oławski	3027	3015	-	15,5	84,5	12	-	80,9
strzeliński	1581	1581	-	34,7	65,3	-	-	54,5
średzki	1556	1556	8,3	19,0	72,7	-	-	69,1
trzebnicki	1352	1352	-	24,9	75,1	-	-	45,7
wołowski	6769	6737	2,2	89,5	8,3	32	30	74,4
wrocławski	6425	6425	-	30,7	69,3	-	-	64,9
Podregion (Subregion) m. Wrocław	37816	37816	4,3	1,5	94,2	-	-	98,0
(miasto na prawach powiatu) (city with powiat status)								

a Wymagające oczyszczania odprowadzone do wód lub do ziemi. b Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków – na podstawie szacunków; ludność ogółem – na podstawie bilansów. c Dotyczy tylko ścieków przemysłowych.

a Requiring treatment discharged into waters or into the ground. b Population connected to wastewater treatment plants – estimated data; total population – based on balances. c Concerns only industrial wastewater.

TABL. 5. OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW W 2017 R.

Stan w dniu 31 XII

WASTEWATER TREATMENT PLANTS IN 2017

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION a – przemysłowe industrial b – komunalne ¹ municipal ¹	Ogółem Total		W tym Of which			
			biologiczne biological		z podwyższonym usuwaniami biogenów with increased biogene removal	
	liczba number	przepus- towość w m ³ /d capacity in m ³ /24 h	liczba number	przepus- towość w m ³ /d capacity in m ³ /24 h	liczba number	przepus- towość w m ³ /d capacity in m ³ /24 h
WOJEWÓDZTWO.....a	73	349481	42	21981	2	3950
VOIVODSHIP.....b	225	773044	164	196487	61	576557
Podregion (Subregion)						
jeleniogórski.....a	20	150711	11	5944	-	-
.....b	65	156322	53	59250	12	97072
Powiaty: Powiats:						
bolesławiecki.....a	1	45	-	-	-	-
.....b	8	21284	6	4634	2	16650
jaworski.....b	5	17025	4	3165	1	13860
jeleniogórski.....a	5	2454	5	2454	-	-
.....b	9	17785	7	8285	2	9500
kamiennogórski.....a	1	200	1	200	-	-
.....b	11	21849	10	21375	1	474
lubański.....b	7	11113	6	4613	1	6500
lwówecki.....a	1	50	1	50	-	-
.....b	6	10031	6	10031	-	-
zgorzelecki.....a	11	147887	4	3240	-	-
.....b	9	26043	6	5145	3	20898
złotoryjski.....a	1	75	-	-	-	-
.....b	9	6192	8	2002	1	4190
Miasto na prawach powiatu						
City with powiat status						
Jelenia Góra.....b	1	25000	-	-	1	25000
Podregion (Subregion)						
legnicko-głogowski.....a	20	168938	12	4531	1	350
.....b	49	109355	38	24100	11	85255
Powiaty: Powiats:						
głogowski.....a	12	44477	9	3165	-	-
.....b	6	14517	4	762	2	13755
górowski.....b	5	5708	5	5708	-	-
legnicki.....a	2	1550	1	1200	1	350
.....b	7	14205	6	5820	1	8385
lubiński.....a	4	100406	2	166	-	-
.....b	17	27290	16	7290	1	20000
polkowicki.....b	13	12635	7	4520	6	8115
Miasto na prawach powiatu						
City with powiat status						
Legnica.....a	2	22505	-	-	-	-
.....b	1	35000	-	-	1	35000

1 Miejskie i wiejskie pracujące na sieci kanalizacyjnej.

1 Treatment plants of urban and rural areas working on sewage network.

TABL. 5. OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW W 2017 R. (dok.)
Stan w dniu 31 XII
WASTEWATER TREATMENT PLANTS IN 2017 (cont.)
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION a – przemysłowe industrial b – komunalne ¹ municipal ¹	Ogółem Total		W tym Of which			
			biologiczne biological		z podwyższonym usuwaniam biogenów with increased biogene removal	
	liczba number	przepus- towość w m³/d capacity in m³/24 h	liczba number	przepus- towość w m³/d capacity in m³/24 h	liczba number	przepus- towość w m³/d capacity in m³/24 h
Podregion (Subregion)						
wałbrzyski.....a	7	7285	4	155	-	-
b	51	226353	36	62853	15	163500
Powiaty: Powiats:						
dzierżoniowski.....b	10	22221	7	5621	3	16600
kłodzki.....a	4	1185	2	55	-	-
b	11	60730	7	32930	4	27800
świdnicki.....a	3	6100	2	100	-	-
b	8	99868	5	13668	3	86200
wałbrzyski.....b	7	29030	3	1630	4	27400
ząbkowicki.....b	15	14504	14	9004	1	5500
Podregion (Subregion)						
wrocławski.....a	15	13146	11	8396	1	3600
b	59	141014	37	50284	22	90730
Powiaty: Powiats:						
milicki.....a	1	200	-	-	-	-
b	5	6168	4	1668	1	4500
oleśnicki.....a	2	204	2	204	-	-
b	11	38996	7	3621	4	35375
oławski.....a	1	1200	1	1200	-	-
b	5	17630	3	1780	2	15850
strzeliński.....a	2	6480	1	2880	1	3600
b	5	8340	4	1340	1	7000
średzki.....a	3	124	3	124	-	-
b	6	6969	3	2249	3	4720
trzebnicki.....a	2	575	2	575	-	-
b	10	12318	5	1767	5	10551
wołowski.....a	2	950	-	-	-	-
b	5	36269	4	32269	1	4000
wrocławski.....a	2	3413	2	3413	-	-
b	12	14324	7	5590	5	8734
Podregion (Subregion)						
m. Wrocław.....a	11	9401	4	2955	-	-
(miasto na prawach powiatu) (city with powiat status)	1	140000	-	-	1	140000

1 Miejskie i wiejskie pracujące na sieci kanalizacyjnej.

1 Treatment plants of urban and rural areas working on sewage network.

TABL. 6. **EMISJA I REDUKCJA ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA^a W 2017 R.**
EMISSION AND REDUCTION OF AIR POLLUTANTS^a IN 2017

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Emisja zanieczyszczeń w t		Emission of air pollutants in t		Zanieczyszczenia zatrzymane w urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń w % zanieczyszczeń wytworzonych	
	pyłowych particulates		gazowych (bez dwutlenku węgla) gases (excluding carbon dioxide)		Pollutants retained in pollutant reduction systems in % of pollutants produced	
	ogółem total	w tym ze spalania paliw of which from the combustion of fuels	ogółem total	w tym dwutlenek siarki of which sulphur dioxide	pyłowe particulates	gazowe (bez dwutlenku węgla) gases (excluding carbon dioxide)
WOJEWÓDZTWO	1913	1235	31934	13715	99,9	92,9
VOIVODSHIP						
Podregion (Subregion)						
jeleniogórski	821	763	14072	7349	99,9	44,7
Powiaty: Powiats:						
bolesławiecki	17	10	403	163	98,4	-
jaworski	30	27	337	110	92,4	-
jeleniogórski	25	22	305	173	98,1	-
kamiennogórski	11	7	102	61	89,1	-
lubański	9	9	152	76	86,8	-
lwówecki	1	1	-	-	50,0	-
zgorzelecki	662	659	11965	6655	100,0	47,8
złotoryjski	39	2	515	2	93,3	-
Miasto na prawach powiatu						
City with powiat status						
Jelenia Góra	27	26	293	109	94,7	59,8
Podregion (Subregion)						
legnicko-głogowski	483	197	6956	2312	99,9	98,2
Powiaty: Powiats:						
głogowski	35	11	2845	815	100,0	98,8
górowski	5	4	31	16	16,7	-
legnicki	2	1	82	2	-	-
lubiński	173	67	1076	416	87,1	0,1
polkowicki	230	84	1029	258	89,4	10,4
Miasto na prawach powiatu						
City with powiat status						
Legnica	38	30	1893	805	99,9	98,7
Podregion (Subregion)						
wałbrzyski	289	82	2694	879	96,5	18,9
Powiaty: Powiats:						
dzierżoniowski	18	16	244	96	98,2	49,1
kłodzki	50	11	576	145	96,3	0,5
świdnicki	78	43	827	406	97,2	15,4
wałbrzyski	-	-	3	-	100,0	-
Miasto na prawach powiatu						
City with powiat status						
Wałbrzych	143	12	1044	232	95,6	18,7
Podregion (Subregion)						
wrocławski	147	83	5187	2291	99,8	78,6
Powiaty: Powiats:						
oleśnicki	10	9	225	145	97,8	-
oławski	13	7	393	148	99,9	0,5
strzeliński	27	5	751	312	98,8	-
średzki	9	3	510	-	91,6	-
wołowski	14	14	996	434	99,9	95,0
wrocławski	74	45	2312	1252	99,8	0,6
Podregion (Subregion)						
m. Wrocław	173	110	3025	884	99,8	76,2
(miasto na prawach powiatu)						
(city with powiat status)						

a Z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza emitujących pyły, gazy lub równocześnie pyły i gazy.

a From plants of significant nuisance to air quality emitting particulates, gases or particulates and gases.

TABL. 7. OCHRONA PRZYRODY I KRAJOBRAZU^a W 2017 R.

Stan w dniu 31 XII

NATURE AND LANDSCAPE PROTECTION^a IN 2017

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona Area of special nature value under legal protection						Pomniki przyrody Monu- ments of nature
	ogółem total		w tym of which				
	w ha in ha	w % po- wierzchni ogólnej in % of grand total area	parki narodowe ^b national parks ^b	rezerwy przyrody nature reserves	parki krajobra- zowe ^c landscape parks ^c	obszary chronio- nego kra- jobrazu ^c protected landscape areas ^c	
WOJEWÓDZTWO..... VOIVODSHIP	371492,2	18,6	12303,5	10688,1	195394,8	138435,7	2521
Podregion (Subregion)							
jeleniogórski.....	66034,0	11,9	5951,4	1532,4	52839,7	4416,7	724
Powiaty: Powiats:							
bolesławiecki.....	11988,9	9,2	-	211,9	10562,6	600,0	186
jaworski.....	15275,8	26,3	-	542,2	14733,6	-	113
jeleniogórski.....	15718,9	25,1	4237,7	49,2	11432,0	-	57
kamiennogórski.....	6344,7	16,0	-	21,7	6323,0	-	32
lubański.....	973,7	2,3	-	-	-	958,8	151
lwówecki.....	9368,5	13,2	-	505,1	8199,0	91,7	47
zgorzelecki.....	125,8	0,2	-	46,8	-	-	46
złotoryjski.....	4062,0	7,1	-	155,6	1127,5	2766,2	75
Miasto na prawach powiatu City with powiat status							
Jelenia Góra.....	2175,7	19,9	1713,7	-	462,0	-	17
Podregion (Subregion)							
legnicko-głogowski.....	84568,1	24,4	-	1752,7	8228,1	71021,0	419
Powiaty: Powiats:							
głogowski.....	1242,1	2,8	-	-	-	625,0	32
górowski.....	52038,4	70,5	-	-	-	51697,4	83
legnicki.....	8937,8	12,0	-	140,7	-	8277,7	138
lubiński.....	1519,3	2,1	-	204,5	-	1070,0	80
polkowicki.....	20813,5	26,7	-	1407,6	8228,1	9350,9	31
Miasto na prawach powiatu City with powiat status							
Legnica.....	17,1	0,3	-	-	-	-	55
Podregion (Subregion)							
wałbrzyski.....	105162,2	25,2	6352,1	1069,4	49312,2	48395,0	759
Powiaty: Powiats:							
dzierzoniowski.....	8558,0	17,9	-	73,0	6660,3	1823,4	123
klodzki.....	61655,4	37,5	6352,1	682,2	27499,2	27105,1	179
świdnicki.....	5507,5	7,4	-	9,4	2130,7	3367,0	174
wałbrzyski.....	15302,6	35,6	-	19,1	8689,3	6594,2	141
ząbkowicki.....	12704,6	15,9	-	57,0	3234,0	9398,6	85
Miasto na prawach powiatu City with powiat status							
Wałbrzych.....	1434,1	16,9	-	228,7	1098,8	106,7	57
Podregion (Subregion)							
wrocławski.....	113891,3	17,7	-	6333,6	84330,8	14603,1	509
Powiaty: Powiats:							
milicki.....	48437,7	67,8	-	4019,5	44266,6	-	35
oleśnicki.....	10980,7	10,5	-	16,3	1283,0	9388,0	54
oławski.....	77,6	0,1	-	75,5	-	-	22
strzeliński.....	9105,1	14,6	-	-	-	1775,1	22
średzki.....	525,4	0,7	-	35,2	490,0	-	28
trzebnicki.....	24607,2	24,0	-	1417,0	19085,1	3440,0	207
wołowski.....	7959,8	11,8	-	582,2	7231,5	-	26
wrocławski.....	12197,8	10,9	-	188,0	11974,6	-	115
Podregion (Subregion)							
m. Wrocław.....	1836,5	6,3	-	-	684,0	-	110
(miasto na prawach powiatu) (city with powiat status)							

a Patrz uwagi ogólne, ust. 4 na str. 47. b Park Narodowy Gór Stołowych – 6352,1 ha i Karkonoski Park Narodowy – 5951,4 ha. c Bez powierzchni rezerwatów przyrody i innych form ochrony przyrody położonych na ich terenie.

a See general notes, item 4 on page 47. b Stołowe Mountains National Park – 6352,1 ha and Karkonoski National Park – 5951,4 ha. c Excluding nature reserves and other forms of nature protection located within those areas.

TABL. 8. ODPADY^a WYTWORZONE I DOTYCHCZAS SKŁADOWANE (NAGROMADZONE) ORAZ TERENY ICH SKŁADOWANIA W 2017 R.

WASTE^a GENERATED AND LANDFILLED UP TO NOW (ACCUMULATED) AS WELL AS THEIR STORAGE YARDS AREAS IN 2017

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Odpady w tys. t Waste in thous. t					Tereny składowania odpadów, niezrekultywowane (stan w końcu roku) w ha Area of storage yards, non-reclaimed (as of the end of year) in ha	
	wytworzone w ciągu roku generated during the year				dotychczas składowane (nagromadzone ^b , stan w końcu roku) landfilled up to now (accumulated ^b , as of the end of year)		
	ogółem total	poddane odzyskowi ^c recovered ^c	unieszkodliwione ^c treated ^c	przekazane innym odbiorcom transferred to other recipients			magazynowane czasowo temporarily stored
WOJEWÓDZTWO..... VOIVODSHIP	35245,4	930,0	466,7	33523,5	325,2	643589,9	2506,4
Podregion (Subregion) jeleniogórski.....	2176,4	451,7	90,4	1611,5	22,8	27929,6	253,4
Powiaty: Powiats:							
bolesławiecki.....	95,2	65,8	-	29,4	-	27601,8	244,7
jaworski.....	81,8	73,7	-	8,1	-	-	-
jeleniogórski.....	17,7	8,6	-	8,8	0,3	-	-
kamiennogórski.....	72,3	-	69,8	1,9	0,6	327,8	8,7
lubański.....	6,6	-	-	5,8	0,8	-	-
lwówecki.....	29,2	10,7	-	18,5	-	-	-
zgorzelecki.....	1581,6	9,7	20,6	1530,2	21,1	-	-
złotoryjski.....	284,6	283,2	-	1,4	-	-	-
Miasto na prawach powiatu City with powiat status							
Jelenia Góra.....	7,4	-	-	7,4	-	-	-
Podregion (Subregion) legnicko-głogowski ...	31283,6	134,3	41,0	30923,5	184,8	596299,4	2054,6
Powiaty: Powiats:							
głogowski.....	933,3	17,8	28,4	759,9	127,2	6669,2	49,4
górowski.....	13,3	-	-	13,3	-	-	-
legnicki.....	70,7	67,5	-	2,7	0,5	-	-
lubiński.....	7043,7	-	-	7042,5	1,2	345583,2	1194,0
polkowicki.....	22837,0	46,5	-	22784,2	6,3	241097,2	783,3
Miasto na prawach powiatu City with powiat status							
Legnica.....	385,6	2,5	12,6	320,9	49,6	2949,8	27,9
Podregion (Subregion) wałbrzyski.....	696,4	68,5	324,2	301,2	2,5	12173,3	91,2
Powiaty: Powiats:							
dzierzoniowski.....	11,6	1,3	-	10,3	-	-	-
kłodzki.....	191,5	-	164,6	25,7	1,2	1066,0	2,2
świdnicki.....	209,7	5,9	35,1	168,5	0,2	510,7	4,7
wałbrzyski.....	25,1	7,0	-	17,9	0,2	-	-
ząbkowicki.....	203,4	54,3	124,5	24,6	-	2058,8	33,1
Miasto na prawach powiatu City with powiat status							
Wałbrzych.....	55,1	-	-	54,2	0,9	8537,8	51,2
Podregion (Subregion) wrocławski.....	664,3	161,7	10,0	383,3	109,3	6894,5	100,3
Powiaty: Powiats:							
milicki.....	1,2	-	-	1,2	-	-	-
oleśnicki.....	17,5	0,5	-	17,0	-	-	-
oławski.....	70,6	1,8	-	68,6	0,2	-	-
strzeliński.....	149,4	2,0	-	83,4	64,0	-	-
średzki.....	30,4	5,4	-	25,0	-	-	-
trzebnicki.....	1,3	-	-	1,3	-	-	-
wołowski.....	183,3	11,5	6,2	120,5	45,1	2089,9	45,6
wrocławski.....	210,6	140,5	3,8	66,3	0,0	4804,6	54,7
Podregion (Subregion) m. Wrocław.....	424,7	113,8	1,1	304,0	5,8	293,1	6,9
(miasto na prawach powiatu) (city with powiat status)							

a Z wyłączeniem odpadów komunalnych. b Na składowiskach (hałdach, stawach osadowych) własnych. c We własnym zakresie przez wytwórcę, patrz uwagi ogólne, ust. 5 na str. 49.

a Excluding municipal wastes. b On own landfills (heaps, settling ponds). c By waste producer on its own, see general notes, item 5 on page 49.

TABL. 9. NAKŁADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA I GOSPODARCE WODNEJ WEDŁUG WYBRANYCH KIERUNKÓW INWESTOWANIA W 2017 R. (ceny bieżące)
OUTLAYS ON FIXED ASSETS IN ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT BY SELECTED DIRECTIONS OF INVESTING IN 2017 (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ochrona środowiska Environmental protection				Gospodarka wodna Water management	
	ogółem total	w tym na / of which on			ogółem total	w tym na ujęcia i doprowadze nia wody of which on water intakes and systems
		ochronę powietrza atmosfery- cznego i klimatu protection of air and climate	gospodarkę ściekową i ochronę wód wastewater management and protection of waters	gospodarkę od- padami, ochro- nę i przywróce- nie wartości użytkowej gleb oraz wód pod- ziemnych i po- wierzchniowych waste manage- ment, protection and recovery of soils, protection of groundwater and surface water		
		w tys. zł	in thous. zł			
WOJEWÓDZTWO VOIVODSHIP	315638,3	45596,7	209693,4	31323,5	430334,1	61960,3
Podregion (Subregion)						
jeleniogórski	123943,3	12550,0	101805,4	2502,0	15970,7	13781,2
Powiaty: Powiats:						
bolesławiecki	13016,8	143,3	11670,4	99,1	2063,6	1460,7
jaworski	8303,9	1489,9	6814,0	-	750,7	750,7
jeleniogórski	1500,1	526,0	974,1	-	862,3	706,3
kamiennogórski	133,3	-	8,3	125,0	946,3	946,3
lubański	4010,4	464,0	2321,5	1224,9	283,3	283,3
lwówecki	5477,2	-	5477,2	-	1303,2	1088,6
zgorzelecki	79248,7	5940,0	70903,8	44,0	5005,0	3789,0
złotoryjski	1446,9	115,0	1331,9	-	977,1	977,1
Miasto na prawach powiatu City with powiat status						
Jelenia Góra	10806,0	3871,8	2304,2	1009,0	3779,2	3779,2
Podregion (Subregion)						
legnicko-głogowski	60549,7	23034,8	27115,7	6194,1	18700,9	14600,2
Powiaty: Powiats:						
głogowski	6661,2	788,6	3523,9	1543,8	3043,4	3037,8
górowski	182,1	-	119,8	62,3	315,2	315,2
legnicki	6913,1	27,0	6693,1	193,0	3588,7	1601,2
lubiński	9352,3	2073,9	4598,8	-	3806,5	3806,5
polkowicki	8075,9	299,7	6555,2	1221,0	5291,6	3184,0
Miasto na prawach powiatu City with powiat status						
Legnica	29365,1	19845,6	5624,9	3174,0	2655,5	2655,5
Podregion (Subregion)						
wałbrzyski	56931,2	3160,8	27917,7	9507,1	93859,3	14157,6
Powiaty: Powiats:						
dzierżoniowski	10500,3	1376,0	9114,3	10,0	4771,8	4663,8
kłodzki	13590,9	404,4	5056,7	825,9	81720,0	3698,1
świdnicki	17170,0	838,4	7332,2	3268,7	3818,6	2252,7
wałbrzyski	476,1	-	471,0	5,1	572,1	566,2
ząbkowicki	2761,2	-	2466,2	-	2629,9	2629,9
Miasto na prawach powiatu City with powiat status						
Wałbrzych	12432,7	542,0	3477,3	5397,4	346,9	346,9
Podregion (Subregion)						
wrocławski	45515,7	3086,3	35283,8	6897,4	147939,7	11730,2
Powiaty: Powiats:						
milicki	101,5	-	101,5	-	1121,0	1018,1
oleśnicki	10684,8	366,0	9833,7	480,1	3567,4	3536,6
oławski	10768,0	-	6917,0	3851,0	927,7	751,5
strzeliński	2042,8	-	2042,8	-	915,4	791,8
średzki	5103,0	1471,3	3631,7	-	108280,8	826,3
trzebnicki	55,6	45,0	10,6	-	14988,0	488,1
wołowski	2757,4	1204,0	1535,4	18,0	4634,4	692,9
wrocławski	14002,6	-	11211,1	2548,3	13505,0	3624,9
Podregion (Subregion)						
m. Wrocław	28698,4	3764,8	17570,8	6222,9	153863,5	7691,1
(miasto na prawach powiatu) (city with powiat status)						

